

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Ε. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

Εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής του Συμποσίου μας εκφράζω τη χαρά μας για τη συνάντησή μας, ευχαριστώντας τον Δήμο Ναυπλιέων, τον Δ.Ο.Π.Α.Τ. και την Οργανωτική Επιτροπή του εορτασμού για τα 150 χρόνια της Ναυπλιακής Επανάστασης για την οργάνωση του Επιστημονικού Συμποσίου, την οποία στήριξαν, ακούραστοι και αποτελεσματικοί εθελοντές, τα μέλη της Γραμματείας-Επικοινωνίας. Σε καθένα και καθεμιά και για όλα απευθύνουμε τις ευχαριστίες μας.

Η Επιστημονική Επιτροπή καθόρισε τον Μάρτιο του 2012 τη θεματική του Συμποσίου, συνδυάζοντας τα αιτούμενα του εορτασμού με τις επιστημονικές διαθεσιμότητες, για να βρεθούν εκείνοι που θα μπορούσαν να αναλάβουν την έρευνα θεμάτων που εντάσσονταν στο επιστημονικό πλαίσιο του Συμποσίου, ώστε να παρουσιαστούν πρωτότυπες ανακοινώσεις οι οποίες στη συνέχεια θα μπορούσαν να δημοσιευτούν στα *Πρακτικά* του Συμποσίου ως άρτιες μελέτες. Στόχος μας ήταν να ερευνηθεί η Ναυπλιακή Επανάσταση ως ιστορικό γεγονός που εξέφρασε τις συνειδητοποιήσεις, τις επιθυμίες και τις ελπίδες της ελληνικής κοινωνίας, και ιδιαίτερα της ναυπλιακής, για απεγκλωβισμό από τα πολιτικά και εθνικά αδιέξοδα που είχε δημιουργήσει το καθεστώς του Όθωνα, και για επιβολή δημοκρατικών και συνταγματικών μεταρρυθμίσεων, στο πλαίσιο των οποίων θα αναζητούνταν δρόμοι για την ανόρθωση της χώρας. Το στρατιωτικό κίνημα του 1862 απέκτησε πολιτική νομιμοποίηση χάρη στη συμμετοχή της ναυπλιακής κοινωνίας και ηθική αναγνώριση και δικαίωση χάρη στην εμμονή των κατοίκων του στις διακηρυγμένες αρχές, ακόμη και μετά τη στρατιωτική αποτυχία, τους νεκρούς και τον αποκλεισμό.

Για να φωτιστούν καλύτερα οι κοινωνικές, οικονομικές και ιδεολογικές προϋποθέσεις, που επέτρεψαν την ενεργό συμμετοχή του Ναυπλίου στην Επανάσταση, κρίθηκε απαραίτητο να ερευνηθεί ολόκληρη η οθωνική περίοδος του Ναυπλίου και της Αργολίδας, όσο γίνεται σφαιρικότερα, και να φωτιστούν καίριες πτυχές της ζωής αυτής της τριακονταετίας (1833-1862), που προηγήθηκε της Ναυπλιακής Επανάστασης.

Η ανταπόκριση των συναδέλφων, στους οποίους απευθυνθήκαμε, ήταν

σε υψηλό ποσοστό θετική και τους ευχαριστούμε γιατί έβαλαν κατά μέρος άλλες υποχρεώσεις και δέχτηκαν την πρόσκλησή μας, συνεργάστηκαν μαζί μας και μας έστειλαν τον τίτλο και την περίληψη της ανακοίνωσής τους, και έτσι μπορέσαμε έγκαιρα να τυπώσουμε το κομψό τεύχος του Προγράμματος του Συμποσίου, που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο και στάλθηκε σε πολλές εκατοντάδες ηλεκτρονικές διευθύνσεις.

Οκτώ από τις 24 ανακοινώσεις του Συμποσίου αναφέρονται στη Ναυπλιακή Επανάσταση παρουσιάζοντας την ευρωπαϊκή και ελληνική συγκυρία και τη Ναυπλιακή Επανάσταση γενικά, αλλά και ειδικότερα σε σχέση με την πόλη και την κοινωνία του Ναυπλίου. Ακολουθεί η αναφορά στη στρατιωτική πτυχή της Επανάστασης, που είναι και η λιγότερο φωτισμένη πλευρά της, και έπονται η επέκταση και οι συνέπειές της παράλληλα με την εξέγερση της Ερμούπολης.

Οι ανακοινώσεις για το Ναύπλιο και την Αργολίδα στα χρόνια του Όθωνα (1833-1862) είναι 16. Στις μεταβολές στη δημογραφία, στη διοίκηση και στις υποδομές αναφέρονται οι 8. Τις οικονομικές παραμέτρους της εποχής εξετάζουν 4 από αυτές, ενώ οι τελευταίες 4 αναφέρονται στις εκπαιδευτικές και τις πολιτισμικές πραγματικότητες.

Οι ανακοινώσεις, από 12 άνδρες και 12 γυναίκες, δεν αθροίζουν γνώσεις και δεν συνθέτουν τα γνωστά, αλλά καταθέτουν υποθέσεις έρευνας και προσκομίζουν νέα τεκμήρια και θεωρητικές επεξεργασίες, παράγοντας νέα γνώση, προκαλώντας τον επιστημονικό διάλογο, ο οποίος ελπίζουμε ότι θα διεξαχθεί στο Συμπόσιό μας.

Η πόλη του Ναυπλίου δεν προσήλθε ξαρμάτωτη στην οργάνωση του Συμποσίου μας. Τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Αργολίδας με το ταξινομημένο Δημοτικό Αρχείο Ναυπλίου και τις άλλες αρχαιακές μονάδες και με το εξειδικευμένο και πρόθυμο προσωπικό τους βοήθησαν τους ερευνητές στις αναζητήσεις τους. Ας μην ξεχνάμε, ιδίως αυτή την εόρτιο ώρα, ότι το Αρχείο μας έχει ανάγκη της στοργής της πολιτείας, των τοπικών αρχών και όλων μας, αφού ύστερα από τόσες δεκαετίες λειτουργίας δεν απόκτησε δική του, αντάξια του σκοπού του, στέγη και τώρα βρίσκεται υπό την απειλή των περικοπών ακόμη και των χρημάτων για τα ενοίκια της ανεπαρκούς στέγης του. Σημαντική ήταν η βοήθεια που μας προσέφεραν οι ανατυπώσεις του βιβλίου *Τα συμβάντα της Ναυπλιακής Επαναστάσεως* και της εφημερίδας *Ο Συνταγματικός Έλληνας* του 1862, εκδόσεις του 1996 της Εταιρείας *Απόπειρα* και των δραστήριων –τη δεκαετία του '80 και του '90– παιδιών της. Κάποιους βλέπω –όχι πια παιδιά– ανάμεσά μας απόψε. Το 2010 ο Δήμος Ναυπλιέων κυκλοφόρησε τη δεύτερη έκδοση, αυξημένη και βελτιωμένη, της ιστορικής μελέτης του κ. Αναστασίου Αθ. Γούναρη για τη Ναυπλιακή Επανάσταση, που έγινε για μας του Συμποσίου βιβλίο αφητηρίας.

Επιτρέψτε μου, τελειώνοντας, να αναφερθώ σε μία από τις συλλογικές δράσεις του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, με τρεις αποστολές στο Ναύπλιο το 1979, το 1980 και το 1981: Έντεκα, νέοι ερευνητές τότε, εντοπίσαμε, καταγράψαμε, ταξινομήσαμε και καταλογογραφήσαμε το υψηλής πληρότητας Δημοτικό Αρχείο Ναυπλίου· το 1984 κυκλοφόρησε σε βιβλίο το *Ευρετήριό* του, το οποίο ήταν το πρώτο στο είδος του και γνώρισε θερμή υποδοχή, βοηθώντας, παράλληλα, όσους σχεδίασαν έκτοτε και πραγματοποίησαν τέτοια έργα. Στην εισαγωγή του βιβλίου υπήρχε σχέδιο ερευνητικού προγράμματος 8 σημείων για την ιστορία του Ναυπλίου. Μερικοί από εκείνους τους 11 ερευνητές-ταξινομητές συγκέντρωσαν, παράλληλα με την ταξινόμηση, υλικό για θέματα που τους ενδιέφεραν. Κάποιοι έφτασαν αργότερα στη δημοσίευση μελετών. Το όλο σχέδιο δεν βρήκε ποτέ τον δρόμο προς την πραγματοποίηση. Τρεις από εκείνους τους ερευνητές-εκδρομείς του '80 είμαστε παρόντες απόψε και ανακοινώνουμε για θέματα που μας ενδιέφεραν και τότε και αναγράφονταν στο ερευνητικό σχέδιο. Είναι και κάποιοι ακόμα που δεν μπόρεσαν να έλθουν αλλά ακόμα παλεύουν με τα φωτοτυπημένα ναυπλιώτικα έγγραφα και τις σημειώσεις τους, οι οποίοι πάντα ελπίζουν, κι αυτοί κι εμείς, να δημοσιεύσουν τη μελέτη τους.

Αισθάνομαι λίγο αμήχανα απόψε –πέρασαν από τότε 33 χρόνια– έτσι για να κρύβεται η χαρά και η συγκίνηση, όχι μόνο η ευγνωμοσύνη προς το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και την τότε Διευθύντρια κυρία Λουκία Δρούλια, που μας έδωσαν την ευκαιρία εκείνης της συλλογικής εμπειρίας, αλλά και προς τον Δήμο Ναυπλιέων και τον αείμνηστο Δήμαρχο Νίκο Καράπαυλο που μας εμπιστεύτηκαν. Χαρά και γιατί είμαστε παρόντες, απόψε, σε κλίμα συλλογικότητας, με τους ομηλικούς, τους νεότερους και τους νέους συναδέλφους, για να σας παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της ερευνητικής μας προσπάθειας και να ανοίξουμε διάλογο, μακάρι και ζωηρό, μαζί σας. Και, επίσης, για την παρουσία σας, για την οποία σας ευχαριστούμε, όπως και το Ναύπλιο, που αγαπήσαμε και αγαπάμε.